

**SPORAZUM
IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I KRALJEVINE
NORVEŠKE O IZBEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA U ODNOSU NA POREZE
NA DOHODAK I IMOVINU**

Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija i Kraljevina Norveška, u želji da zaključe Sporazum o izbegavanju dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine, sporazumele su se o sledećem:

Član 1

Oblast primene Sporazuma

Ovaj sporazum se primenjuje na lica koja su rezidenti jedne ili obe države ugovornice.

Član 2

Porezi na koje se primenjuje Sporazum

1. Ovaj sporazum se primenjuje na poreze na dohodak i na imovinu koje zavodi država ugovornica ili njena društveno-politička zajednica, bez obzira na način na koji se ubiraju. Sporazum se primenjuje i na doprinose koji se ubiraju u Jugoslaviji, osim doprinosa za socijalno osiguranje.
2. Porezima na dohodak i na imovinu smatraju se svi porezi koji se zavode na ukupan dohodak, ukupnu imovinu, ili na delove dohotka ili imovine, uključujući poreze na prihode od otuđenja pokretnosti ili nepokretnosti, poreze na ukupne iznose ličnih dohodaka koje isplaćuju preduzeća, kao i poreze na prirast imovine. Za svrhe ovog sporazuma, porezima se smatraju i doprinosi predviđeni u stavu 1 ovog člana.
3. Postojeći porezi na koje se primenjuje ovaj sporazum su:
  - a) u Jugoslaviji:
    - 1) porez i doprinosi iz dohotka organizacija udruženog rada,
    - 2) porez i doprinosi iz ličnog dohotka iz radnog odnosa,
    - 3) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od poljoprivredne delatnosti,
    - 4) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od samostalnog obavljanja privrednih i neprivrednih delatnosti,
    - 5) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od autorskih prava, патената i tehničkih unapređenja,
    - 6) porez na prihod od imovine i imovinskih prava,
    - 7) porez na imovinu,
    - 8) porez iz ukupnog prihoda građana,
    - 9) porez na dobit stranih lica ostvarenu ulaganjem u domaću organizaciju udruženog rada za svrhe zajedničkog poslovanja,
    - 10) porez na dobit stranih lica ostvarenu izvođenjem investicionih radova,
    - 11) porez na prihod stranih lica ostvaren od prevoza putnika i robe, (u daljem tekstu: jugoslovenski porez),
  - b) u Norveškoj:
    - 1) nacionalni porez na dohodak,
    - 2) okružni-opštinski porez na dohodak,
    - 3) opštinski porez na dohodak,
    - 4) nacionalni doprinosi fonda za poresko izjednačavanje,
    - 5) nacionalni porez na imovinu,
    - 6) opštinski porez na imovinu,
    - 7) nacionalne takse na primanja umetnika nerezidenata,
    - 8) porez na pomorce, (u daljem tekstu: norveški porez).
4. Sporazum se primenjuje i na iste ili bitno slične poreze koji se zavedu posle dana potpisivanja ovog sporazuma pored, ili umesto, postojećih poreza. Nadležni organi država ugovornica saopštavaju jedni drugima značajnije promene u njihovim poreskim zakonima.

Član 3

Opšte definicije

1. Za potrebe ovog sporazuma:

- a) izrazi "država ugovornica" i "druga država ugovornica" označavaju Jugoslaviju ili Norvešku, zavisno od smisla,
- b) izraz "Jugoslavija" označava Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju, a izraz "Norveška" označava Kraljevinu Norvešku, ovaj izraz ne obuhvata Svalbard, Jan Mayen i norveške zavisne teritorije ("*biland*"),
- c) izraz "državljeni" označava sva fizička lica koja imaju državljanstvo države ugovornice,
- d) izraz "lice" označava fizičko lice i pravno lice,
- e) izraz "društvo" označava:
  - i) u odnosu na Jugoslaviju, organizaciju udruženog rada i drugo pravno lice podložno oporezivanju,
  - ii) u odnosu na Norvešku pravno lice ili lice koje se za svrhe oporezivanja smatra pravnim licem,
- f) izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju, zavisno od smisla, u odnosu na Jugoslaviju, organizaciju udruženog rada i drugu samoupravnu organizaciju i zajednicu, radne ljude koji ličnim radom samostalno obavljaju delatnosti i preduzeće osnovano izvan teritorije Jugoslavije kojim rukovodi rezident Jugoslavije, a u odnosu na Norvešku, preduzeće kojim rukovodi rezident Norveške. Ovi izrazi ne obuhvataju delatnosti navedene u čl. 14 i 17 ovog sporazuma,
- g) izraz "međunarodni saobraćaj" označava svaki prevoz brodom ili vazduhoplovom koji obavlja preduzeće čije se sedište stvarne uprave nalazi u državi ugovornici, osim ako se prevoz brodom ili vazduhoplovom obavlja isključivo između mesta u drugoj državi ugovornici,
- h) izraz "stalna baza" označava sedište delatnosti stalnog ili trajnijeg karaktera, preko koga se obavljaju profesionalne delatnosti,
- i) izraz "nadležan organ" označava:
  - i) u odnosu na Norvešku, ministra finansija i carina ili njegovog ovlašćenog predstavnika,
  - ii) u odnosu na Jugoslaviju, Savezni sekretarijat za finansije, odnosno njegovog ovlašćenog predstavnika.

2. Kad država ugovornica primenjuje ovaj sporazum, svaki izraz koji nije definisan Sporazumom ima značenje prema zakonu te države koji se odnosi na porez na koje se Sporazum primenjuje.

Član 4

Rezident

- 1. U smislu ovog sporazuma, izraz "rezident države ugovornice" označava lice koje u državi ugovornici, prema zakonima te države, podležu oporezivanju po osnovu svog prebivališta, boravišta, sedišta uprave ili drugog obeležja prirode.
- 2. Ako je prema odredbama stava 1 ovog člana fizičko lice rezident obe države ugovornice, njegov se status određuje na sledeći način:
  - a) smatra se da je rezident države u kojoj ima stalno mesto stanovanja. Ako ima stalno mesto stanovanja u obe države, smatra se da je rezident države sa kojom ima tešnje lične i ekonomske veze (središte životnih interesa),
  - b) ako se ne može odrediti u kojoj državi ugovornici ima središte životnih interesa, ili ako ni u jednoj državi nema stalno mesto stanovanja, smatra se da je rezident države u kojoj ima uobičajeno mesto stanovanja,
  - c) ako ima uobičajeno mesto stanovanja u obe države ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se da je rezident države čiji je državljanin,
  - d) ako je državljanin obe države ili ni jedne od njih, nadležni organi država ugovornica rešice pitanje sporazumno.
- 3. Ako je prema odredbama stava 1 lice, osim fizičkog, rezident obe države ugovornice, smatra se da je rezident države u kojoj se nalazi njegovo sedište stvarne uprave.

Član 5

Stalna poslovna jedinica

1. U smislu ovog sporazuma, izraz "stalna poslovna jedinica" označava stalno mesto poslovanja preko koga se poslovanje preduzeća obavlja potpuno ili delimično.
2. Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" podrazumeva se posebno:
  - a) sedište uprave,
  - b) filijala,
  - c) poslovnicu,
  - d) fabrika,
  - e) radionica,
  - f) rudnik, izvor nafte ili gasa, kamenolom ili drugo mesto iskorišćavanja prirodnih bogatstava.
3. Gradilište, građevinski, montažni ili instalacioni radovi ili odnosne nadzorne ili konsultativne delatnosti čine stalnu poslovnu jedinicu samo ako takvo gradilište, radovi ili delatnosti traju duže od dvanaest meseci.
4. Izuzetno od odredaba prethodnih stavova ovog člana, pod izrazom "stalna poslovna jedinica" ne podrazumeva se:
  - a) korišćenje objekata i opreme isključivo za uskladištenje, izlaganje ili isporuku dobara ili robe koja pripada preduzeću,
  - b) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo u svrhe uskladištenja, izlaganja ili isporuke,
  - c) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo sa ciljem da je drugo preduzeće preradi,
  - d) održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhe kupovine dobara ili robe ili pribavljanja obaveštenja za preduzeće,
  - e) održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhu reklamiranja, pružanja obaveštenja, naučnog istraživanja ili sličnih delatnosti koje imaju pripremni ili pomoćni karakter za preduzeće,
  - f) održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhu delatnosti navedenih u tačkama od a) do e) u bilo kojoj kombinaciji, pod uslovom da je ukupna delatnost stalnog mesta poslovanja koja nastaje iz ove kombinacije pripremnog ili pomoćnog karaktera.
5. Izuzetno od odredaba st. 1 i 2, ako lice, osim zastupnika sa samostalnim statusom na koga se primenjuje stav 6, radi u ime preduzeća i ima i stalno koristi u državi ugovornici ovlašćenje da zaključuje ugovore u ime preduzeća, smatra se da to preduzeće ima stalnu poslovnu jedinicu u toj državi u odnosu na delatnosti koje to lice obavlja za preduzeće osim ako su delatnosti tog lica ograničene na delatnosti navedene u stavu 4 koje, ako bi se obavljale preko stalnog mesta poslovanja, ne bi činile ovo stalno mesto poslovanja stalnom poslovnom jedinicom prema odredbama tog stava.
6. Ne smatra se da preduzeće države ugovornice ima stalnu poslovnu jedinicu u državi ugovornici samo zato što svoje poslovanje obavlja u toj državi preko posrednika, generalnog komisionog zastupnika ili drugog predstavnika sa samostalnim statusom, ako ta lica rade u okviru svoje redovne poslovne delatnosti.
7. Činjenica da društvo koje je rezident države ugovornice kontroliše društvo ili je pod kontrolom društva koje je rezident druge države ugovornice, ili koje obavlja poslovanje u toj drugoj državi (bilo preko stalne poslovne jedinice ili na drugi način) samo po sebi nije dovoljna da se jedno društvo smatra stalnom poslovnom jedinicom drugog društva.

Član 6

Dohodak od nepokretnosti

1. Dohodak koji rezident države ugovornice ostvari od nepokretnosti (uključujući dohodak od poljoprivrede i šumarstva) koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Izraz "nepokretnosti" ima značenje prema zakonu države ugovornice u kojoj se navedena imovina nalazi. Pomorski brodovi i vazduhoplovi ne smatraju se nepokretnostima.
3. Odredbe stava 1 ovog člana primenjuju se i na dohodak koji se ostvari od neposrednog korišćenja, iznajmljivanja ili drugog načina korišćenja nepokretnosti.

4. Odredbe st. 1 i 3 ovog člana primenjuju se i na dohodak od nepokretnosti preduzeća i na dohodak od nepokretnosti koja se koriste za obavljanje samostalnih ličnih delatnosti.

Član 7

Dohoci od poslovanja

1. Dohoci preduzeća države ugovornice oporezuju se samo u toj državi, osim ako preduzeće ne obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi. Ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice, dohoci preduzeća mogu biti oporezovani u toj drugoj državi, ali samo do iznosa koji se pripisuje toj stalnoj poslovnoj jedinici.
2. U skladu s odredbama stava 3 ovog člana, ako preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, u svakoj državi ugovornici pripisuju se toj stalnoj poslovnoj jedinici dohoci koje bi mogla ostvariti da je bila odvojena i posebno preduzeće koje se bavi istim ili sličnim delatnostima pod istim ili sličnim uslovima i da je poslovala potpuno samostalno sa preduzećem čija je stalna poslovna jedinica.
3. Prilikom utvrđivanja dohodaka stalne poslovne jedinice priznaju se kao odbici troškovi koji su učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući i izvršne i opšte upravne troškove u državi u kojoj se stalna poslovna jedinica nalazi ili na drugom mestu.
4. Dohoci koji se pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici određuju se na osnovu posebnih poslovnih knjiga koje vodi stalna poslovna jedinica. Ako te knjige ne daju odgovarajuću osnovu za određivanje dohodaka stalne poslovne jedinice, ti se dohoci mogu odrediti na osnovu raspodele ukupnih dohodaka preduzeća na njegove posebne delove. Usvojeni metod raspodele treba da bude takav da rezultat bude u skladu sa principima iz ovog člana. Ako je potrebno, nadležni organi država ugovornica nastoje da se dogovore o metodu određivanja dohodaka stalne poslovne jedinice preduzeća.
5. Stalnoj poslovnoj jedinici se ne pripisuju dohoci ako ta stalna poslovna jedinica sama kupuje dobra ili robu za preduzeće.
6. Za svrhe prethodnih stavova, dohoci koji se pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici utvrđuju se svake godine istim metodom, osim ako ne postoji opravdan i dovoljan razlog da se postupi drukčije.
7. Dobit koju rezident Norveške ostvari u Jugoslaviji po osnovu učešća u zajedničkom poslovanju sa jugoslovenskim preduzećem, može se oporezivati u Jugoslaviji, osim ako se posao ne obavlja preko stalne poslovne jedinice u Norveškoj.
8. Ako dohoci obuhvataju i delove dohotka koji su na poseban način regulisani u drugim članovima ovog sporazuma, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova.

Član 8

Pomorski i vazdušni saobraćaj

1. Dohoci od korišćenja brodova ili vazduhoplova u međunarodnom saobraćaju oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.
2. Ako se sedište stvarne uprave preduzeća koje se bavi međunarodnim saobraćajem nalazi na pomorskom brodu, smatra se da se nalazi u državi ugovornici u kojoj se nalazi matična luka pomorskog broda, ili, ako nema matične luke, u državi ugovornici čiji je rezident korisnik pomorskog broda.
3. Odredbe stava 1 ovog člana primenjuju se i na dohotke od učešća u pulu, zajedničkom poslovanju ili međunarodnoj poslovnoj agenciji.
4. Odredbe st. 1 i 3 primenjuju se na dohotke koje ostvari zajednički norveški, danski i švedski konzorcijum za vazdušni saobraćaj *Scandinavian Airlines System (SAS)*, ili samo do iznosa dobiti koju ostvari *Det Norske Luftfartsselskap A/S (DNL)*, norveški partner u *Scandinavian Airlines System (SAS)*, proporcionalno svom učešću u toj organizaciji.

Član 9

Udružena preduzeća

Ako:

- a) preduzeće države ugovornice učestvuje neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili
- b) ista lica učestvuju neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeću druge države ugovornice,

i ako su u oba slučaja između ta dva preduzeća u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima stvoreni ili nametnuti uslovi različiti od uslova koji bi bili stvoreni između samostalnih preduzeća, dohoci koji bi bez tih uslova nastali za jedno od preduzeća, ali zbog tih uslova nisu nastali, mogu se uključiti u dohotke tog preduzeća i shodno tome oporezivati.

Član 10

Dividende

1. Dividende koje društvo koje je rezident države ugovornice isplaćuje rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Dividende se mogu oporezivati i u državi ugovornici čiji je rezident društvo koje isplaćuje dividende, u skladu sa zakonom te države, ali tako razrezan porez ne može preći 15 odsto od bruto iznosa dividendi. Nadležni organi država ugovornica se dogovaraju o načinu primene ovih ograničenja. Ovaj stav ne utiče na oporezivanje društva na dohotke iz kojih se dividende isplaćuju.
3. Izraz "dividende", kako je upotrebljen u ovom članu, označava dohodak od akcija ili drugih prava koja učestvuju u dohocima, a nisu potraživanja, kao i dohodak od drugih prava društva koji je poreski izjednačen sa dohotkom od akcija u zakonu te države čiji je rezident društvo koje vrši raspodelu. Izraz dividende ne obuhvata dobit koju rezident Norveške ostvari u Jugoslaviji od svog učešća u zajedničkom poslovanju sa jugoslovenskim preduzećem.
4. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primenjuju se ako primalac dividendi, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici čiji je rezident društvo koje isplaćuje dividende, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalno lične delatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo na osnovu koga se dividende isplaćuju je povezano sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7 i 14.
5. Ako društvo, rezident države ugovornice, ostvaruje dobit ili dohodak u drugoj državi ugovornici, ta druga država ne može da zavede porez na dividende koje isplaćuje društvo, osim ako su te dividende isplaćene rezidentu te druge države ili ako je pravo na osnovu koga se dividende isplaćuju neposredno povezano sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom koja se nalazi u toj drugoj državi, niti da oporezuje neraspodeljenu dobit društva porezom na neraspodeljenu dobit društva čak i ako se isplaćene dividende ili neraspodeljena dobit u potpunosti ili delimično sastoji od dobiti ili dohotka koji su ostvareni u toj drugoj državi.

Član 11

Kamata

1. Kamata koju rezident države ugovornice ostvari iz izvora u drugoj državi ugovornici oporezuje se samo u prvospomenutoj državi.
2. Izraz "kamata", kako je upotrebljen u ovom članu, označava dohodak od potraživanja svake vrste, nezavisno od toga da li su obezbeđeni zalogom, a posebno dohodak od državnih hartija od vrednosti i dohodak od obligacija ili obveznica.
3. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primenjuju se ako primalac kamate, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj kamata nastaje, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalno lične delatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a potraživanje na koje se plaća kamata je neposredno povezano sa tom stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7 i 14.
4. Ako zbog posebnog odnosa između isplatioca i primaoca ili između njih i nekog drugog lica iznos kamate, imajući u vidu potraživanja za koje se ona plaća, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između isplatioca i primaoca, odredbe ovog člana primenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak isplaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 12

Autorske naknade

1. Autorske naknade koje su nastale u državi ugovornici i isplaćene rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi ako je taj rezident primalac naknade.

2. Autorske naknade iz stava 1 ovog člana mogu se oporezivati i u državi ugovornici u kojoj nastaju, u skladu sa zakonima te države, ali tako razrezan porez ne može preći 10 odsto od bruto iznosa autorskih naknada. Nadležni organi država ugovornica dogovaraju se o načinu primene ovog ograničenja.
3. Izraz "autorske naknade", kako je upotrebljen u ovom članu, označava plaćanja bilo koje vrste koja su primljena kao naknada za korišćenje ili za pravo korišćenja autorskog prava na književno, umetničko ili naučno delo, uključujući bioskopske filmove i filmove ili trake za radio ili televiziju, kao i za korišćenje ili za pravo korišćenja patenta, zaštitnog znaka, nacрта ili modela, plana, tajne formule ili postupka, ili za korišćenje ili za pravo korišćenja industrijske, komercijalne ili naučne opreme, ili za obaveštenja koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.
4. Odredbe st. 1 i 2 ne primenjuju se ako primalac autorskih naknada, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili ako u toj drugoj državi obavlja samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se autorske naknade plaćaju su neposredno povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7 i 14.
5. Smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici ako je isplatilac sama ta država, njena društveno-politička zajednica ili rezident te države.
6. Izuzetno od odredaba stava 5 ovog člana, smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici u kojoj isplatilac autorskih naknada ima stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu u vezi sa kojom je nastala obaveza plaćanja autorskih naknada i koja snosi te autorske naknade bez obzira na to da li je isplatilac autorskih naknada rezident te države ugovornice.
7. Ako, zbog posebnog odnosa između isplatioca i primaoca ili između njih i nekog drugog lica, iznos autorskih naknada, imajući u vidu korišćenje, pravo ili informaciju za koje su one plaćene, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između isplatioca i primaoca, odredbe ovog člana primenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak isplaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonu svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 13

Prihodi od imovine

1. Prihodi koje rezident države ugovornice ostvari od otuđenja nepokretnosti spomenute u članu 6, koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Prihodi od otuđenja pokretnosti koja čini deo imovine namenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnosti koja pripada stalnoj bazi koju koristi rezident države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih delatnosti, uključujući i prihode od otuđenja te stalne poslovne jedinice (same ili zajedno sa celim preduzećem) ili stalne baze, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Izuzetno od odredaba stava 2 ovog člana, prihodi od otuđenja brodova ili vazduhoplova koji se koriste u međunarodnom saobraćaju, od rečnih brodova koji se koriste u saobraćaju na unutrašnjim plovim putevima ili od pokretnosti koja služi za korišćenje takvih pomorskih ili rečnih brodova ili vazduhoplova oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.
4. Prihodi od otuđenja imovine, osim imovine navedene u st. 1, 2 i 3 ovog člana, oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident lice koje je otuđilo imovinu.
5. Prihodi koje ostvari fizičko lice koje je rezident Jugoslavije od otuđenja akcija u društvu čija je imovina u potpunosti ili delimično podeljena na akcije i koje je rezident Norveške, za svrhe norveškog poreza mogu se oporezivati u Norveškoj.

Član 14

Samostalne lične delatnosti

1. Dohodak koji fizičko lice koje je rezident države ugovornice ostvari od profesionalnih delatnosti ili drugih samostalnih delatnosti sličnog karaktera može se oporezivati u toj državi ugovornici. Takav dohodak se izuzima od oporezivanja u drugoj državi ugovornici osim u slučajevima predviđenim u stavu 2 ovog člana.
2. Dohodak koji fizičko lice, rezident jedne od država, ostvari od profesionalnih delatnosti ili drugih samostalnih delatnosti sličnog karaktera u drugoj državi može se oporezivati u toj drugoj državi ako

fizičko lice boravi u toj drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno iznose 183 dana ili više u dve uzastopne godine, ili ima stalnu bazu u toj drugoj državi, a dohodak se pripisuje toj stalnoj bazi.

3. Izraz "profesionalne delatnosti" posebno obuhvata samostalne naučne, književne, umetničke, obrazovne ili nastavne delatnosti, kao i samostalne delatnosti lekara, advokata, inženjera, arhitekata, stomatologa i računovođa.

Član 15

Radni odnos

1. U skladu sa odredbama čl. 16, 17, 18, 19 i 20 ovog sporazuma, lični dohoci i druga slična primanja koja ostvari rezident države ugovornice iz radnog odnosa oporezuju se samo u toj državi, a ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici, primanja se mogu oporezivati u toj drugoj državi pošto su u njoj ostvarena.

2. Izuzetno od odredaba stava 1 ovog člana, primanja koja rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa u drugoj državi ugovornici oporezuju se samo u prvo pomenutoj državi:

a) ako primalac boravi u drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno ne prelaze 183 dana u dve uzastopne godine,

b) ako je primanja isplatilo lice ili su isplaćena u ime lica koje je rezident u državi u kojoj je primalac rezident i čije se poslovne delatnosti ne sastoje u potpunosti ili skoro u potpunosti od iznajmljivanja radne snage,

c) ako primanja ne terete stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu koju lice koje je rezident u državi ugovornici ima u drugoj državi ugovornici.

3. a) Lični dohoci koje fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njena društveno politička zajednica oporezuju se samo u toj državi.

b) Lični dohoci koje fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njena društveno-politička zajednica oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako primalac obavlja rad u toj drugoj državi i rezident je te države ugovornice i pod uslovom:

i) da je državljanin te države, ili

ii) da nije postao rezident te države isključivo zbog obavljanja rada.

4. Lični dohoci koje fizičko lice ostvari radom u vezi sa privrednom delatnošću države ugovornice ili njene društveno-političke zajednice oporezuju se u skladu sa odredbama st. 1 i 2 ovog člana.

5. Lični dohoci koje fizičko lice ostvari kao predstavnik Zajedničkog privrednog predstavništva Jugoslavije ili Turističkog saveza Jugoslavije oporezuju se samo u Jugoslaviji.

6. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, primanja ostvarena iz radnog odnosa na brodu ili vazduhoplovu koji se koristi u međunarodnom saobraćaju mogu se oporezivati u državi ugovornici u kojoj se nalazi mesto stvarne uprave preduzeća.

7. Prianja koja ostvari rezident Norveške iz radnog odnosa na vazduhoplovu koji koristi vazduhoplovni konzorcijum *Scandinavian Airlines System* (SAS) oporezuje se samo u Norveškoj.

Član 16

Naknade ostvarene za rad u zajedničkom organu poslovanja

(Naknade direktora)

1. Naknade direktora i druga slična primanja koja ostvari rezident Jugoslavije u svojstvu člana odbora direktora ili drugog sličnog organa društva koje je rezident Norveške mogu se oporezivati u Norveškoj.

2. Naknade i druga lična primanja koja ostvari rezident Norveške u svojstvu člana zajedničkog organa poslovanja društva koje je rezident Jugoslavije mogu se oporezivati u Jugoslaviji.

Član 17

Umetnici i sportisti

1. Izuzetno od odredaba čl. 14 i 15 ovog sporazuma dohodak koji ostvare pozorišni, filmski, radio ili televizijski umetnici, muzičari, sportisti i drugi izvođači od ličnih delatnosti u tom svojstvu, može se oporezivati u državi ugovornici u kojoj su te delatnosti obavljene.

2. Ako dohodak iz stava 1 ovog člana od ličnih delatnosti izvođača ili sportiste u tom svojstvu ne pritiče lično izvođaču ili sportisti već drugom licu, taj dohodak se može, izuzetno od odredaba čl. 7, 14 i 15 ovog sporazuma, oporezivati u državi ugovornici u kojoj su obavljene delatnosti izvođača ili sportiste.

3. Izuzetno od odredaba st. 1 i 2 ovog člana, dohodak koji je ostvaren od delatnosti iz stava 1 ovog člana u okviru programa kulturne ili sportske razmene koji su odobrile obe države ugovornice oporezuje se samo u državi u kojoj je izvođač ili sportista rezident.

Član 18 **Penzije**

1. Penzije i druga slična primanja isplaćena rezidentu države ugovornice po osnovu ranijeg radnog odnosa oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident primalac penzije.
2. Izuzetno od odredaba stava 1 ovog člana, penzija koju fizičkom licu isplaćuje Jugoslavija ili njena društveno-politička zajednica iz budžeta ili iz posebnog fonda oporezuje se samo u Jugoslaviji.

Član 19 **Studenti**

1. Sredstva koja student ili učenik usmerenog obrazovanja ili pripravnik koji je neposredno pre odlaska u državu ugovornicu bio ili je rezident druge države ugovornice, a koji boravi u prvospomenutoj državi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja, dobija za izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje, ne oporezuju se u toj državi, pod uslovom da mu takva sredstva dolaze iz izvora izvan te države.
2. Dohodak koji ostvari student, učenik usmerenog obrazovanja ili pripravnik od delatnosti koje obavlja u državi ugovornici u kojoj boravi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja ne oporezuje se u toj državi za period koji ukupno nije duži od pet godina ako primanja u jednoj kalendarskoj godini od ličnih usluga učinjenih u toj drugoj državi ugovornici, koja dopunjavaju spomenuta sredstva, nisu veća od 15 000 norveških kruna ili od njihove protivuvrednosti u jugoslovenskim dinarima.

Član 20 **Nastavnici i profesori**

1. Fizičko lice koje boravi u državi ugovornici radi držanja nastave ili angažovanja u istraživačkom radu na univerzitetu, višoj školi ili drugoj priznatoj obrazovnoj instituciji u toj državi ugovornici i koje je ili je neposredno pre tog boravka bilo rezident druge države ugovornice izuzima se od oporezivanja u prvospomenutoj državi ugovornici na primanja za takvu nastavu ili istraživački rad za period koji nije duži od dve godine od dana njegovog prvog boravka u tom cilju, ali samo ako su ta primanja oporezovana u toj drugoj državi.
2. Odredbe stava 1 ovog člana ne primenjuju se na dohodak od istraživačkog rada ako istraživački rad nije preduzet u javnom interesu nego prvenstveno u ličnom interesu određenog lica ili više lica.

Član 21 **Ostali dohodak**

1. Delovi dohotka rezidenta države ugovornice, bez obzira na to gde nastaju, koji nisu regulisani u prethodnim članovima ovog sporazuma, oporezuju se samo u toj državi.
2. Odredbe stava 1 ovog člana ne primenjuju se na dohodak, osim na dohodak od nepokretnosti, ako primalac tog dohotka, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, ili ako u toj drugoj državi obavlja samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se u njoj nalazi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se dohodak plaća su neposredno povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju primenjuju se, prema potrebi, odredbe čl. 7 ili 14.

Član 22 **Imovina**

1. Imovina koja se sastoji od nepokretnosti koju poseduje rezident države ugovornice i koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Imovina koja se sastoji od pokretnosti koja predstavlja deo imovine namenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnosti koja pripada stalnoj bazi koja služi rezidentu države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih delatnosti, može se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Imovina koja se sastoji od brodova i vazduhoplova koji se koriste u međunarodnom saobraćaju i pokretnosti koje služe za korišćenje takvih brodova i vazduhoplova, oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.
4. Svi ostali delovi imovine rezidenta države ugovornice oporezuju se samo u toj državi.

Član 23

Metodi za otklanjanje dvostrukog oporezivanja

1. U Jugoslaviji se dvostruko oporezivanje izbegava na sledeći način:

- a) ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak ili poseduje imovinu koja se u skladu s odredbama ovog ugovora može oporezivati u Norveškoj, Jugoslavija, shodno odredbama tač. b) i c) ovog stava, izuzima taj dohodak ili imovinu od poreza,
- b) ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak koji u skladu s odredbama čl. 10, 12 i 16 ovog sporazuma može biti oporezivan u Norveškoj, Jugoslavija priznaje kao odbitak od poreza na dohodak tog rezidenta iznos jednak porezu koji je plaćen u Norveškoj. Taj odbitak ne može preći deo poreza koji je obračunat pre izvršenog odbijanja, a koji odgovara dohotku ostvarenom u Norveškoj,
- c) ako su, u skladu sa nekom odredbom Sporazuma, dohodak koji ostvari, odnosno imovina koju poseduje rezident Jugoslavije izuzeti od poreza u Jugoslaviji, Jugoslavija može, pri obračunavanju poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta, primeniti poresku stopu koja bi bila primenjena da izuzeti dohodak ili imovina nisu bili tako izuzeti.

2. U Norveškoj se dvostruko oporezivanje izbegava na sledeći način:

- a) ako rezident Norveške ostvaruje dohodak ili poseduje imovinu koja se, u skladu s odredbama ovog sporazuma, može oporezivati u Jugoslaviji, Norveška, shodno odredbama tač. b), c) i d) ovog stava, izuzima taj dohodak ili imovinu od poreza,
- b) ako rezident Norveške ostvaruje delove dohotka koji, prema odredbama čl. 7, 10, 12 i 16, može biti oporezivan u Jugoslaviji, Norveška priznaje kao odbitak od poreza na dohodak tog lica iznos jednak porezu koji je plaćen u Jugoslaviji. Taj odbitak ne može biti veći od dela poreza koji je obračunat pre tog odbitka, a koji odgovara tim delovima dohotka ostvarenim u Jugoslaviji,
- c) ako se izuzeće ili umanjenje od jugoslovenskog poreza koji se, shodno članu 7 stav 7 ovog sporazuma, plaća na dobiti koje ostvari rezident Norveške u Jugoslaviji od svog učešća u zajedničkom poslovanju sa jugoslovenskim preduzećem, odobrava u skladu s jugoslovenskim zakonom, tada se za potrebe tačke b) odbitak od norveškog poreza odobrava kao da takvo izuzeće ili umanjenje nije bilo odobreno. Odredbe ove tačke primenjuju se samo u toku prvih deset godina u kom periodu je ovaj sporazum na snazi. Godinu dana pre isteka perioda od deset godina nadležni organi mogu se međusobno konsultovati i utvrditi da li će se ovaj period produžiti,
- d) ako su, u skladu sa nekom odredbom Sporazuma, dohodak koji ostvari, odnosno imovina koju poseduje rezident Norveške izuzeti od poreza u Norveškoj, Norveška može, pri obračunavanju poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta, uzeti u obzir izuzeti dohodak ili imovinu.

Član 24

Jednak tretman

1. Rezidenti države ugovornice ne podleže u drugoj državi ugovornici oporezivanju ili obavezi u vezi sa oporezivanjem koji su drukčiji ili teži od oporezivanja i obaveza u vezi s oporezivanjem kojima rezidenti te druge države podleže ili mogu podlegati u istim uslovima.
2. Oporezivanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ne može biti nepovoljnije u toj drugoj državi od oporezivanja preduzeća te druge države koja obavljaju iste delatnosti. Ova odredba ne može se tumačiti tako da obavezuje državu ugovornicu da rezidentima druge države ugovornice odobrava lična oslobađanja, olakšice i umanjenja za svrhe oporezivanja zbog ličnog statusa ili porodičnih obaveza koje odobrava svojim rezidentima.
3. Kamata, autorske naknade i druge isplate koje plaća preduzeće države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezivih dohodaka takvog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su isplaćene rezidentu prvospomenute države, osim u slučajevima predviđenim u odredbama člana 9, člana 11 stav 4, ili člana 12 stav 7. Na isti način, dugovi preduzeća države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezivanja imovine tog preduzeća, odbijaju se kao da su bili utvrđeni sa rezidentom prvospomenute države.
4. Preduzeća države ugovornice, čiju imovinu potpuno ili delimično, posredno ili neposredno poseduju ili kontrolišu jedan ili više rezidenata druge države ugovornice, u prvospomenutoj državi ugovornici, ne podležu oporezivanju ili obavezi u vezi sa oporezivanjem koji su drukčiji ili teži od oporezivanja i obaveza u vezi sa oporezivanjem kojim druga slična preduzeća prvospomenute države podleže ili mogu podlegati.

5. Odredbe ovog člana ne mogu se tumačiti tako da obavezuju državu ugovornicu da državljanima druge države ugovornice koji nisu državljani prvospomenute države odobrava bilo kakvo izuzetno poresko oslobođenje koje je dato državljanima i licima čiji su roditelji državljani prvospomenute države.

Član 25

Postupak zajedničkog dogovaranja

1. Ako rezident države ugovornice smatra da mere jedne ili obe države ugovornice dovode ili će dovesti do njegovog oporezivanja koje nije u skladu s odredbama ovog sporazuma, on može, bez obzira na pravna sredstva predviđena unutrašnjim zakonom tih država, izložiti svoj slučaj nadležnom organu države ugovornice čiji je rezident.

Slučaj mora biti izložen u roku od pet godina od prvog obaveštenja o meri koja je dovela do oporezivanja koje nije u skladu sa odredbama ovog sporazuma.

2. Ako prigovor smatra opravdanim i ako nije u mogućnosti da sam dođe do zadovoljavajućeg rešenja, nadležni organ će nastojati da reši slučaj zajedničkim dogovorom sa nadležnim organom druge države ugovornice, radi izbegavanja oporezivanja koje nije u skladu sa ovim sporazumom. Svaki postignuti sporazum primenjuje se bez obzira na vremenska ograničenja u unutrašnjem zakonu država ugovornica.

3. Nadležni organi država ugovornica nastojaće da zajedničkim dogovorom otklone teškoće ili nejasnoće koje nastaju pri tumačenju ili primeni Sporazuma. Oni se mogu i zajednički savetovati radi izbegavanja dvostrukog oporezivanja u slučajevima koji nisu predviđeni u ovom sporazumu.

4. Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno opštiti radi postizanja dogovora u smislu prethodnih stavova. Ako je potrebno da se radi postizanja dogovora obavi usmena razmena mišljenja, ona se može obaviti preko komisije sastavljene od predstavnika nadležnih organa država ugovornica.

Član 26

Razmena obaveštenja

1. Nadležni organi država ugovornica razmenjuju obaveštenja koja su potrebna za primenu odredaba ovog sporazuma ili unutrašnjih zakona država ugovornica koje se odnose na poreze obuhvaćene ovim sporazumom ako je oporezivanje koje oni regulišu u skladu sa ovim sporazumom. Svako obaveštenje, tako razmenjeno, smatra se tajnom i saopštava se samo licima ili organima koji se bave razrezom ili naplatom poreza na koje se odnosi ovaj sporazum.

2. Odredbe stava 1 ovog člana ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti tako da nadležnom organu jedne od država ugovornica nameću obavezu da:

- a) preuzima upravne mere suprotne zakonima i upravnoj praksi te ili druge države ugovornice,
- b) daje obaveštenje koje se ne može dobiti po zakonima ili u uobičajenom upravnom postupku te ili druge države ugovornice,
- c) daje obaveštenje koje otkriva poslovnu ili službenu tajnu, ili poslovni postupak, ili obaveštenje čije bi saopštenje bilo suprotno javnoj politici (javnom poretku).

Član 27

Diplomatski i konzularni predstavnici

Odredbe ovog sporazuma ne utiču na poreske povlastice diplomatskih ili konzularnih predstavnika predviđene opštim pravilima međunarodnog prava ili odredbama posebnih dogovora.

Član 28

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu tridesetog dana od dana kad su države ugovornice pismeno obavestile jedna drugu da su izvršeni ustavni postupci za njegovo stupanje na snagu koji su propisani u odnosnim državama, a njegove odredbe će se primenjivati u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu za svaku kalendarsku godinu koja počinje na dan ili posle prvog dana januara kalendarske godine koja sledi godinu u kojoj je primljeno poslednje obaveštenje.

Član 29

Prestanak važenja

Ovaj sporazum ostaje na snazi sve dok ga ne otkáže jedna država ugovornica. Svaka država ugovornica može otkazati ovaj sporazum dostavljanjem, diplomatskim putem, obaveštenja o prestanku važenja najkasnije šest meseci pre kraja bilo koje godine posle pete godine od stupanja Sporazuma na snagu. U

tom slučaju sporazum prestaje da važi u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu za svaku kalendarsku godinu koja počinje na dan ili posle prvog dana januara kalendarske godine koja sledi godinu u kojoj je dato obaveštenje o prestanku važenja.

U potvrdu čega su potpisnici, propisno za to ovlašćeni, potpisali ovaj sporazum.

Sačinjeno u Oslu na dan prvog septembra 1983. godine, u dva izvorna primerka na engleskom jeziku, pri čemu su oba primerka jednako verodostojna.

Za Socijalističku
Federativnu Republiku
Jugoslaviju,
Lazar Mojsov, s. r.

Za Kraljevinu Norvešku,

Sven Stray, s. r.

PROTOKOL

Prilikom potpisivanja Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Kraljevine Norveške o izbegavanju dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine, potpisnici su se dogovorili da sledeće odredbe čine sastavni deo Sporazuma:

Uz član 10

Stav 2 člana 10 Sporazuma dogovoren je polazeći od činjenice da Norveška u vreme potpisivanja Sporazuma odobrava da se dividende koje isplaćuju norveška društva odbijaju od njihove dobiti pri obračunavanju obaveze plaćanja norveškog nacionalnog poreza. Podrazumeva se da će se, ako Norveška prestane da oporezuje društva prema sistemu podeljenih stopa, voditi pregovori o izmeni člana 10 Sporazuma.

Uz član 11

Odredbe člana 11 zasnivaju se na činjenici da, prema važećem poreskom zakonodavstvu Norveške i Jugoslavije na dan potpisivanja Sporazuma, ni jedna država ne zavodi porez po obustavi na kamatu koja nastaje u toj državi, a plaća se rezidentu druge države.

Obe države preuzimaju obavezu da stupe u pregovore o izmeni spomenutih odredaba kad jedna od država pismeno obavesti, diplomatskim putem, drugu državu o takvoj želji zbog činjenice da je zaveden porez po obustavi na kamate.

U potvrdu čega su potpisnici, propisno za to ovlašćeni, potpisali ovaj protokol.

Sačinjeno u Oslu na dan 1. septembra 1983. godine, u dva izvorna primerka na engleskom jeziku, pri čemu su oba primerka jednako verodostojna.

Za Socijalističku
Federativnu Republiku
Jugoslaviju,
Lazar Mojsov, s. r.

Za Kraljevinu Norvešku,

Sven Stray, s. r.